

نقش واسطه‌ای دشواری تنظیم هیجان در رابطه بین رفتارهای کنترل گرانه

همسران و تعارضات زناشویی

فائزه انتظاری شبستر^۱ (کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی دانشگاه آزاد، واحد تبریز)

دکتر علی خادمی (دانشیار روانشناسی دانشگاه آزاد، واحد ارومیه)

چکیده

کیفیت روابط زناشویی نقشی حساس بر سلامت روانشناختی همسران دارد. در مواردی که شرایط زناشویی نامناسب است سلامت زوجین ممکن است در معرض خطر قرار بگیرد. هدف پژوهش حاضر بررسی نقش واسطه‌ای دشواری تنظیم هیجان در رابطه بین رفتارهای کنترل گرانه همسران و تعارضات زناشویی است. پژوهش حاضر توصیفی-همبستگی است. جامعه آماری پژوهش حاضر را کلیه زنان و مردان متأهل شهر تبریز تشکیل داده است که تعداد ۲۵۰ نفر (۱۱۰ مرد و ۱۴۰ زن) از این جامعه به گونه‌ای در دسترس انتخاب شده‌اند. از شرکت کنندگان خواسته شد به پرسشنامه تعارض‌های زناشویی ثنایی ذاکر و براتی (۱۳۸۷)، مقیاس رفتارهای کنترل گرانه زن و شوهر گراهام-کوان و آرچر (۲۰۰۵) و مقیاس دشواری تنظیم هیجان (DERS؛ گرتز و رومر، ۲۰۰۴) پاسخ دهند. نتایج نشان دادند که مدل فرضی پژوهش با داده‌های تجربی برازش مطلوب دارند. بین رفتارهای کنترل گرانه همسران در ابعاد مختلف و تعارضات زناشویی رابطه مثبت معنی دار وجود داشت. همچنین بین دشواری تنظیم هیجان با تعارضات زناشویی و رفتارهای کنترل گرانه با دشواری تنظیم هیجان نیز رابطه مثبت معنی دار برقرار بود. نتایج حاصل از تحلیل مسیر نیز نشان‌دهنده نقش واسطه‌ای دشواری تنظیم هیجان در رابطه بین رفتارهای کنترل گرانه همسران با تعارضات زناشویی بود. در نظر گرفتن این متغیرها الزامات مهمی در زمینه پیشگیری، تشخیص و درمان مشکلات زناشویی دارد به گونه‌ای که با آموزش راهبردهای تنظیم هیجان و کاستن از کنترل‌گری همسران می‌توان نقش مهمی در زمینه کاستن از تعارضات زناشویی ایفا کرد.

واژه‌های کلیدی: دشواری تنظیم هیجان، رفتارهای کنترل گرانه همسران، تعارضات زناشویی